

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de SRL „Trei Haiduci”,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Trei Haiduci” împotriva Preturii sect. Buiucani, mun. Chișinău, privind anularea actului administrativ și obligarea examinării cererii și eliberării actelor permise,

împotriva deciziei din 6 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 3ra-454/24
NR. PIGD 2-22014861-01-3ra-24052024)*

Recursul este vădit neîntemeiat. Art. 246 alin. (2) lit. h) Cod administrativ. Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel nu constituie un temei de casare a ei.

Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, jud. C. Guzun
Curtea de Apel Chișinău, jud. V. Sîrbu, A. Braga, V. Negru,

2 aprilie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului declarat de SRL „Trei Haiduci”,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă,

Ion Malanciuc, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 2 februarie 2022, SRL „Trei Haiduci” a depus cerere de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ împotriva Preturii sect. Buiucani, mun. Chișinău, solicitând anularea dispoziției nr. 126-d din 29 martie 2021 cu privire la demontarea și evacuarea forțată a complexului de gherete SRL „Trei Haiduci” de la strada Pietrăriei 3, sect. Buiucani, cu obligarea Preturii sect. Buiucani să examineze cererea de prelungire a schemei de amplasare a unităților de comerț pe strada Pietrăriei 3, sect. Buiucani, mun. Chișinău, depusă de SRL „Trei Haiduci” și să elibereze toate actele permissive prevăzute de lege pentru activitatea comercială a SRL „Trei Haiduci” pe strada Pietrăriei 3, sect. Buiucani, mun. Chișinău.

2. În motivarea acțiunii, a indicat că la data de 7 februarie 2019, cu nr. 37, a primit schema de amplasare a unităților de comerț cu privire la activitatea comercială a SRL „Trei Haiduci” pe strada Pietrăriei 3, mun. Chișinău, sect. Buiucani. Ulterior a depus mai multe cereri prin care a solicitat prelungirea schemei de amplasare a unităților de comerț, tot pe strada Pietrăriei 3, însă angajata Preturii sect. Buiucani, Rodica Galenco, a refuzat să primească cererea și să elibereze actele permissive prevăzute de lege. Apoi, la 17 decembrie 2021 a primit un apel telefonic de la Rodica Galenco prin care i s-a comunicat că la data de 29 martie 2021, cu nr. 126-d, pretorul Preturii sect. Buiucani a emis o dispoziție prin care a dispus demontarea și evacuarea forțată a complexului de gherete SRL „Trei Haiduci” de la strada Pietrăriei 3.

3. La 21 decembrie 2021 a expediat în adresa Preturii sect. Buiucani, mun. Chișinău o cerere prealabilă prin care a solicitat anularea dispoziției nr. 126-d din 29 martie 2021 cu privire la demontarea și evacuarea forțată a complexului de gherete SRL „Trei Haiduci” de la strada Pietrăriei 3 și eliberarea actelor permissive prevăzute de lege pentru activitatea comercială a SRL „Trei Haiduci” pe strada Pietrăriei 3, sect. Buiucani, mun. Chișinău.

4. La 5 ianuarie 2022 a primit de la Pretura sect. Buiucani o scrisoare prin care a fost informat că cererea prealabilă a fost respinsă și că în cazul în care nu este de acord cu soluția adoptată - să se adreseze în instanța de judecată.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

5. Prin hotărârea din 22 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a respins ca fiind neîntemeiată acțiunea înaintată de SRL „Trei Haiduci” împotriva Preturii sect. Buiucani, mun. Chișinău, privind anularea actului administrativ și obligarea examinării cererii și eliberării actelor permise.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

6. La 7 aprilie 2023, SRL „Trei Haiduci” a declarat apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea cererii de apel, casarea integrală a hotărârii și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

7. Prin decizia din 6 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de SRL „Trei Haiduci” și s-a menținut hotărârea din 22 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

8. În motivarea soluției, instanța de apel a apreciat că instanța de fond a evaluat corect probele administrate și a aplicat just normele de drept material, în conformitate cu principiul legalității și prevederile Codului administrativ. Nu s-au constatat motive de inadmisibilitate sau încălcări ale drepturilor reclamantului care să justifice casarea hotărârii primei instanțe.

9. A reținut că schema de amplasare a unităților comerciale emise în favoarea SRL „Trei Haiduci” a expirat la data de 16 ianuarie 2021, iar gheretele nu au fost niciodată funcționale. Totodată, genul de activitate propus nu se mai încadra în activitățile permise de Regulamentul aprobat prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 17/5 din 1 octombrie 2020. Prin urmare, cererea agentului economic de prelungire a amplasamentului a fost respinsă, fiind emisă Prescripția nr. 12 din 21 ianuarie 2021, prin care s-a dispus evacuarea benevolă în termen de 10 zile, comunicată prin aviz poștal și telefonic.

10. Instanța de apel a constatat că dispoziția Pretorului sectorului Buiucani nr. 126-d din 29.03.2021, prin care s-a dispus demontarea și evacuarea forțată a gheretelor, a fost emisă în temeiul dispozițiilor legale, inclusiv Regulamentul privind desfășurarea activității de comerț în mun. Chișinău și Dispoziția Primarului general nr. 602-d din 5 noiembrie 2020, potrivit căroră unitățile de

comerț ambulant nefuncționale sau neconforme urmează a fi evacuate după expirarea valabilității schemelor de amplasare.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

11. La 14 aprilie 2024, prin intermediul oficiului poștal, SRL „Trei Haiduci” a declarat recurs împotriva deciziei din 6 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea hotărârilor instanțelor de judecată ierarhic inferioare, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă.

ARGUMENTELE RECURSULUI

12. În motivarea recursului, SRL „Trei Haiduci” a susținut că hotărârile instanțelor sunt ilegale, fiind emise cu ignorarea probelor prezentate, a prevederilor legislației naționale relevante și a jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului.

13. Recurentul a arătat că, deși a depus în repetate rânduri cereri privind prelungirea schemei de amplasare a gheretelor, reprezentanții Preturii sect. Buiucani au refuzat să le primească, fără a emite un act administrativ formal și motivat, încălcând obligațiile ce le revin potrivit art. 31 și art. 68 din Codul administrativ și art. 15–16 din Legea nr. 231/2010 privind comerțul interior.

14. A subliniat că cererea prealabilă formulată de SRL „Trei Haiduci” a fost respinsă printr-o simplă scrisoare, fără a fi emisă o decizie motivată conform cerințelor legale, încălcând astfel dreptul de acces efectiv la justiție prevăzut de art. 39 și art. 167 din Codul administrativ.

15. A invocat principiul proporționalității în retragerea autorizației de funcționare și evacuarea forțată, susținând că nu au fost analizate alternative mai puțin intruzive și că nu s-a ținut cont de obligația autorității de a acorda termen rezonabil pentru conformare, conform art. 17 alin. (3) din Legea nr. 231/2010.

16. Recurentul a mai arătat că instanțele nu au analizat natura discreționară a dreptului exercitat de autoritate prin prisma art. 225 din Codul administrativ, fiind omisă verificarea dacă Pretura a acționat în limitele legii, cu respectarea tuturor faptelor relevante și în scopul prevăzut de normele aplicabile.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

17. Art. 244 alin. (1) Cod administrativ prevede următoarele:

„(1) Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.”

18. Art. 245 Cod administrativ relevă că:

„Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la pronunțarea hotărârii sau a deciziei motivate, dacă legea nu stabilește un alt termen.”

19. Art. 245¹ din Codul administrativ prevede că:

„(1) Recursul este admis dacă: a) interpretarea legii din hotărârea sau decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție; b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție; c) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces; d) hotărârea sau decizia este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor; e) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv; f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin.(1) lit. c) și d) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

(3) Aprecierea probelor dată de prima instanță și instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, cu excepția cazului în care se invocă temeiul de la alin.(1) lit. d) sau a cazului în care Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimitere la rejudecare. La examinarea recursului într-o cauză care a fost trimisă anterior la rejudecare pot fi prezentate probe noi dacă acestea au fost restituite nejustificat sau nu au fost reclamate de către instanța de judecată contrar prezentului cod.”

20. Art. 246 alin. (1) și (2) lit. h) Codul administrativ prevede că:

„(1) Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.

Alineatul (2) al aceluiași articol statuează la lit. h) că, recursul se declară inadmisibil în special când recursul este vădit neîntemeiat.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

21. Referitor la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată atestă că dispozitivul deciziei a fost notificat SRL „Trei Haiduci” la 14 martie 2024, decizia motivată a fost notificată la 16 mai 2024, iar recursul a fost declarat la 14 aprilie 2024, cu respectarea prevederilor art. 245 din Codul administrativ.

22. Din analiza prevederilor legale reținute supra, rezultă că admisibilitatea/ inadmisibilitatea recursului urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil bazat pe temeuri concludente și serioase. Astfel, normele citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

23. În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopat

al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

24. Completul Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

25. Instanța de recurs atestă că motivele de casare, invocate în recurs, nu relevă temeiuri justificate care să convingă că există o aparență privind interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural sau că aceasta s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

26. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul depus conține obiecții de fapt și de drept similare celor expuse în cererea de chemare în judecată, care au fost analizate de către Curtea de Apel, fiind apreciate în mod corespunzător. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în prima instanță, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

27. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii/deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ.

28. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată.

29. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretări și/sau aplicări eronate a prevederilor legale de către

Curtea de Apel, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unei asemenea pretins argument, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

30. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

31. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

32. Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

33. Din aceste motive, în conformitate cu art. 230 și art. 246 alin.(2) lit. h) din Codul administrativ,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară ca inadmisibil recursul depus SRL „Trei Haiduci”.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc